

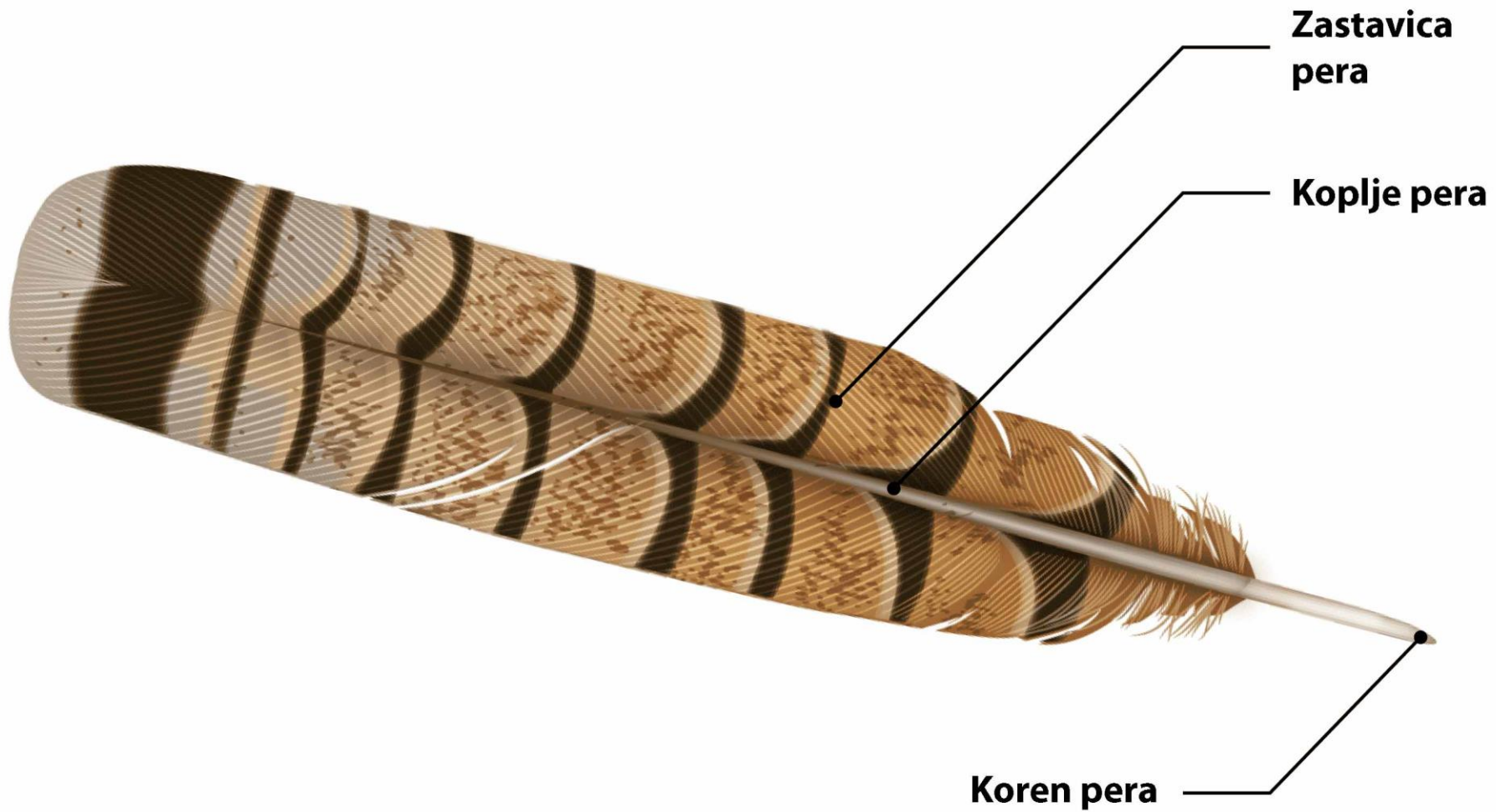
SPOLJAŠNJI KOŽNI POKRIVAČ

(Integumentum commune)

- Koža ptica služi kao zaštitni, receptorni i termoregulacioni organ.
- Ptice spadaju u toplokrvne životinje (*homeothermae*), čija normalna temperatura iznosi npr. u kokošiju 41,5 do 42,5°C.
- Sastoji se, kao i u sisara, od krzna (*cutis – corium*) i potkožnog tkiva (*subcutisa*).
- Krzno je relativno tanko, ne sadrži ni lojne ni znojne žlezde, a jedina lojna žlezda koja podmazuje kožu zejtinastim sekretom je repna ili trtična žlezda (*gl. uropygii*).
- Inače krzno je slabo vaskularisano sem na kresti, podgušnjaku i mindušama.
- U krzno su utisnuta mnogobrojna pera, čiji vrhovi većih pera za letenje dopiru do subkutisa odnosno do kožnih mišića koji pokreću ova pera.
- Razvijenost i raspored perja su biološke i rasne osobine.

Grđa perja

- Drška ili cevčica pera (*scapus*):
 - Koren pera (*calamus*) - šiljati deo usađen u krzno.
 - Koplje pera – mekani deo iznad korena koji viri izvan kože.
- Zastavica pera (*vexillum*) – razgranati deo pera.

Vrste perja

- Pokrovno perje (*pennae*) - koplja su prava s pravom zastavicom:
 - Glavno pokrovno perje (*terices*) – pokrov kože.
 - Krilno perje (*remiges*) - za uzletanje i veslanje.
 - Repno perje (*rectrices*) - za navigaciju i krmarenje.
- Paperje (*plumae*) – slabo pričvršćeno za kožu, jer su koplje i zastavica slabi.
- Končasto ili dlakavo (*filoplumae*) – obično na glavi, sa tankim kopljem i povijenom zasticom.

Kožne tvorevine

- Kresta (*crista capitis*).
 - Nalazi se na glavi.
 - Nije operjana.
 - Dobro je vaskularizovana.
 - Razvijenost je biološki i rasno određena, kao i polnim dimorfizmom (sekundarna polna karakteristika).
- Podgušnjak (*palear sub rostralis*).
- Minduše.
- Podušnjak (*palear aoricularis*).
- Trtična žlezda.

Trtična žlezda (*glandula uropygii*)

- Postoji u većine ptica.
- Nalazi se na repu – trtici, pa otuda nejn naziv.
- Posebno je dobro razvijena u ptica plivačica.
- U gusaka i pataka je velika kao lešnik ili manji orah.
- Ima značaj u lučenju sekreta koji štiti perje i kožu.

- Ptice kljunom razmazuju sekret trtične žlezde po celom telu i uklanjaju ga kada je zaprljan ili nakvašen.
- U cilju uklanjanja starog sekreta, živina se otresa, nanosi prostirku na telo, ili se valja u prostirci.
- Ako im je prostirka dostupna, pilići se valjaju u njoj približno po 25 minuta ukupno, svakog drugog dana.
- Učestalost ovakvih aktivnosti jedan je od veoma značajnih indikatora dobrobiti živine.

Pitanja za proveru znanja

Koplje pera je:

- a) razgranati deo pera.
- b) šiljati deo usađen u krzno
- c) mekani deo iznad korena koji viri izvan kože.

Koplje pera je:

~~a) razgranati deo pera.~~

~~b) šiljati deo usađen u krzno~~

c) mekani deo iznad korena koji viri izvan kože.

Krilno perje je:

- a) pokrovno.
- b) paperje.
- c) končasto ili dlakavo.

Krilno perje je:

a) pokrovno.

~~b) paperje.~~

~~c) končasto ili dlakavo.~~

Trična žlezda je najrazvijenija kod:

- a) kokoši.
- b) ćuraka.
- c) pataka.

Trična žleza je najrazvijenija kod:

~~a) kokoši.~~

~~b) ćuraka.~~

c) pataka.

Trična žleza je najmanje
razvijenija kod:

- a) gusaka.
- b) morki.
- c) pataka.

Trična žlezda je najmanje
razvijenija kod:

~~a) gusaka.~~

b) morki.

~~c) pataka.~~